

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

1 oktober 2001

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING VAN EEN VLAAMS VOLKS-
VERTEGENWOORDIGER

SEPTEMBERVERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING

WIJZIGING VAN DE BENAMING VAN EEN POLITIEKE FRACTIE

INDIENING MOTIE HOUDENDE VERTROUWENSKWESTIE

Inhoud

Nr. 2

Maandag 1 oktober 2001

Berichten van verhindering	1
Boodschap	1
Onderzoek van de geloofsbrieven en eedaflegging van een nieuw lid	1
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey, secretaris en de heer Gilbert Vanleenhove, verslaggever	
Politieke fractie	
Wijziging van de benaming	2
Spreker : de heer Eric Van Rompuy	
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2002,	2
Spreker : minister-president Patrick Dewael	
Motie houdende vertrouwenskwestie	
– 833 (2000-2001) – Nr. 1	
Indiening	10
Regeling van de werkzaamheden	10

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.07 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Marc van den Abeelen : gezondheidsredenen ;

Dany Vandenbossche : buitenslands ;

Julien Demeulenaere, Claudine De Schepper, Peter Gysbrechts : ambtsverplichtingen ;

Marijke Dillen : familieverbindingen.

BOODSCHAP

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 18 september 2001 deelt de voorzitter van de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft mee dat die raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONDERZOEK VAN DE GELOOFSBRIEVEN EN EEDAFLEGGING VAN EEN NIEUW LID

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 30 augustus 2001 heeft mevrouw Tyberghien-Vandenbussche met ingang van 1 oktober 2001 ontslag genomen als Vlaams volksvertegenwoordiger.

De opvolger die in aanmerking komt om haar te vervangen, is de heer Jan Verfaillie.

Aan de orde is daarom het aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Jan Verfaillie.

Het dossier wordt verwezen naar de commissie belast met het onderzoek van de geloofsbrieven.

We gaan nu over tot de loting van die commissie.

De commissie bestaat uit zeven leden.

Ik verzoek mevrouw Trees Merckx-Van Goey, secretaris, de loting te verrichten en de uitgelote namen mede te delen.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey, secretaris : de heren Filip Dewinter, Marino Keulen, Luc Martens, Jan Roegiers, Bruno Tobback, Gilbert Vanleenhove en Frans Wymeersch.

De voorzitter : Ik verzoek de leden van de commissie nu dadelijk bijeen te komen in de Jeroen Boschzaal.

Om de commissie in de gelegenheid te stellen zich onmiddellijk aan het aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven te wijden, is de plenaire vergadering zolang geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 14.11 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 14.21 uur.*

Dames en heren, aan de orde is het aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Verfaillie.

De heer Vanleenhove, verslaggever, heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, op uw vraag hebben we bijzonder snel en hard gewerkt. Ik breng dan ook graag verslag uit namens de commissie belast met het aanvullend onderzoek van de geloofsbrieven van de heer Jan Verfaillie.

De commissie was samengesteld uit zeven leden, met name de heren Roegiers, Martens, Vanleenhove, Dewinter, Tobback, Wymeersch en Keulen en vergaderde onder het voorzitterschap van de heer Dewinter.

De commissie heeft kennis genomen van de goedkeuring van de geloofsbrieven van de heer Verfaillie tijdens de plenaire zitting van 6 juli 1999, van het recente uittreksel uit het bevolkingsregister en van het recente getuigschrift van goed zedelijk gedrag van de heer Verfaillie.

Vanleenhove

De commissie heeft vastgesteld dat de heer Verfaillie nog steeds aan de verkiesbaarheidsvoorwaarden voldoet. De commissie stelt dan ook voor om de heer Verfaillie tot geldig verkozen lid van het Vlaams Parlement te benoemen.

De voorzitter : Mag ik aannemen dat het parlement het eenparig eens is met het besluit van de commissie ? (*Instemming*)

Ik roep de heer Jan Verfaillie uit tot Vlaams volksvertegenwoordiger en nodig hem uit de grondwettelijke eed af te leggen, die luidt als volgt : 'Ik zweer de Grondwet na te leven.'

– *De heer Jan Verfaillie legt de grondwettelijke eed af.*

Mijnheer Verfaillie, namens alle collega's heet ik u van harte welkom in het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

POLITIEKE FRACTIE**Wijziging van de benaming**

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik heb het u reeds schriftelijk medegedeeld, maar ik wil het ook officieel melden aan de plenaire vergadering : de CVP zal vanaf nu met een nieuwe naam door het leven gaan. Met fierheid en enthousiasme veranderen we onze naam CVP in CD&V, wat staat voor Christen-Democratisch en Vlaams. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : We nemen hiervan akte.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2002

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2002.

Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, vandaag starten we een nieuw parlementair jaar. Dit is het traditionele moment waarop we terugkijken op het regeringswerk van de voorbije jaren en waarop we de bakens uitzetten voor het komende jaar. We kunnen deze keer niet voorbijgaan aan de internationale actualiteit. Na de recente aanslagen in de Verenigde Staten zijn we terechtgekomen in een ander tijdperk.

De eeuwenlang opgebouwde waarden zoals vrijheid en rechtvaardigheid werden brutaal aangevalen door fundamentalisten die het leven van vrouwen en kinderen, van alle mensen ondergeschikt maken aan hun irrationele denkbeelden. Deze barbaarse aanslagen laten ook Vlaanderen niet onberoerd. Ze demonstreren de kwetsbaarheid van de vrije en open samenlevingen en bewijzen de noodzaak om dag na dag te strijden voor de fundamentele rechten van de mens en het behoud van de democratie.

De Vlaamse Regering sluit zich met overtuiging aan bij het wereldwijde front tegen het terrorisme. We begrijpen de gevoelens en de reacties van het Amerikaanse volk, maar we hopen dat hun leiders blijven kiezen voor oplossingen die getuigen van moed en staatsmanschap. Wraak is nooit een goede raadgever.

De dramatische gebeurtenissen lijken echter gelukkig ook constructieve gevolgen te krijgen. De bereidheid bij Palestijnen en Israëli's om een dialoog aan te gaan, is de voorbije dagen gerijpt. Het blijft wel zo dat in de harten van veel moslims heel wat haat en wantrouwen bestaat tegen de Verenigde Staten omwille van hun steun aan de staat Israël. In kapotgeschoten Palestijnse dorpen leven de mensen zonder hoop en toekomst. Veel jongeren groeien er op tot potentiële terroristen. Het Palestijns conflict moet dringend worden opgelost. Dat kan alleen door een dubbele actie : enerzijds door de oprichting en erkenning van een Palestijnse staat, en anderzijds door de erkenning door de Arabische wereld van het bestaan van de staat Israël zelf. Alleen op die manier kan een duurzame vrede tot stand komen in het Midden-Oosten.

Dewael

Ook in Vlaanderen moeten we in dit nieuwe tijdperk meer dan ooit oog hebben voor verdraagzaamheid en wederzijds respect. Ik weet dat we van mening verschillen over de manier waarop we deze samenleving moeten opbouwen en over de politieke keuzes die we daarbij moeten maken. Alle democratische krachten in dit parlement onderschrijven het fundamenteel respect voor de mens, van welke afkomst, kleur of geloofsovertuiging hij of zij ook is. Vanuit die onwrikbare wetenschap is het mogelijk om samen te werken aan een beter en meer welvarend Vlaanderen, ook over de grenzen van meerderheid en oppositie heen. Wij staan niet tegenover elkaar, wij staan op dat fundamenteel menselijk punt naast elkaar.

Het is vanuit die optiek dat ik u vandaag de krachtlijnen van de Vlaamse regering voor de komende regeerperiode wil voorstellen. Het zijn krachtlijnen eerder dan beslissingen, omdat we geloven dat het parlement meer dan voorheen moet worden betrokken bij het beleid. Het moet een beleid zijn dat niet alleen gericht is op het oplossen van de bestaande problemen, maar nog meer dan voorheen op het voorkomen van of anticiperen op toekomstige problemen. Het moet een beleid zijn dat uitgaat van het principe 'regeren is vooruitzien' en niet van 'problemen oplossen als ze zich stellen'.

De regering hecht daarom een groot belang aan het nadenken over onze toekomst. In de komende maanden zal de actie Kleurrijk Vlaanderen in een hogere versnelling draaien. Met het middenveld trachten we in de Vlaamse Conferentie overeenstemming te bereiken over de doelstellingen op lange termijn. Het is eigenlijk onze bedoeling om alle Vlamingen bij het debat over onze toekomst te betrekken. Ik wil vooral de jongeren oproepen om hun stem te verheffen.

De Vlaamse publieke financiën zijn gezond en dat zal de Vlaamse regering zo houden. De regering dient voor volgend jaar een begroting in met een overschot van 3,4 miljard frank. In termen van de Hoge Raad voor Financiën behaalden we een saldo van 13,8 miljard frank. De norm voor de HRF bedroeg 13,6 miljard frank. Het is reeds de vijfde opeenvolgende keer dat de Vlaamse regering een positief begrotingssaldo boekt.

Volgens de recentste cijfers gaan we in 2001 uit van een inflatie van 2,6 percent en van een economische groei van 1,8 percent van het BNI op basis van een geraamde positieve ruilvoet van 0,3 percent. Bij de opstelling van de begroting voor vol-

gend jaar hanteerden we een groei van 2 percent van het BNI, op basis van een positieve ruilvoet van 0,1 percent, en een inflatie van 1,8 percent als parameters. Het spreekt voor zich dat de regering het budget naargelang de evolutie zal aanpassen. Op dit ogenblik is het echter zeer moeilijk om betrouwbare prognoses voor volgend jaar op te stellen. De regering is bij de opstelling van de begroting voor volgend jaar echter van zeer voorzichtige ramingen uitgegaan.

De nieuwe minister voor begroting, de heer Van Mechelen, zal ook de afspraken uit het regeerakkoord in verband met de schuldafbouw onverkort uitvoeren. De doelstelling voor 2001 is een verdere afbouw van de schuld met 33,4 miljard frank. Het principe van een zuinig en orthodox begrotingsbeleid zal ook in de komende jaren worden doorgetrokken teneinde op het einde van de regeerperiode uit te komen op een schuld van 112 miljard frank. Dat is meer dan een halvering van de schuld die Vlaanderen droeg op 31 december 1998, zijnde 266,4 miljard frank.

Dat is het minimale pad voor de schuldafbouw dat de regering wil volgen. Als het mogelijk is, zullen we niet aarzelen om de schuld nog verder af te bouwen. Elk miljard schuld dat we extra aflossen, levert immers dankzij de minderuitgave aan interesten, 66 miljoen frank op die we bijkomend en recurrent kunnen besteden aan nieuwe beleidsinitiatieven.

De regering beseft heel goed dat de gunstige economische conjunctuur de jongste maanden onder druk stond. De aanslagen in de Verenigde Staten kunnen zelfs leiden tot een terugval in de economie. We zijn niet blind of doof voor de vele ongunstige berichten, saneringen en afdankingen. Daarom zijn we bij de opstelling van de begroting bijzonder voorzichtig tewerk gegaan. Indien nodig zullen we nog meer maatregelen nemen om te voorkomen dat het gunstige begrotingsresultaat in het gedrang zou komen. De Vlaamse regering verwacht van de federale regering dat ze de minder gunstige economische conjunctuur helpt op te krikken door de vennootschapsbelasting te verlagen. De nieuwe Vlaamse minister van Economie, de heer Gabriëls, zal trouwens een actieplan opmaken om de lasten voor de Vlaamse bedrijven bijkomend te verlagen.

Ook een doortastend preventief opleidingsbeleid waarbij een permanente en loopbaangerichte uitbouw van de kennisportefeuille vooropstaat, moet het bedrijfsleven wapenen. Het wisselbanenplan, uitgewerkt door minister van Werkgelegenheid, de

Dewael

heer Landuyt, ontwikkelt een flankerend beleid dat ondernemingen aanmoedigt om de slapende competenties van hun werknemers te stimuleren. In dezelfde optiek kunnen de opleidingscheques versterkend worden ingezet.

In het regeerakkoord hebben we de privatisering van de GIMV aangekondigd. De bedoeling was om van de GIMV een stevige speler op het internationale veld te maken. Om die rol waar te maken, hoeft de overheid niet langer over een participatie van 70 procent in de GIMV te beschikken. Integendeel, om ons doel te verwezenlijken, is die grote aanwezigheid van de overheid eerder een rem.

De gewijzigde economische toestand verplicht ons, als goede huisvader, om van de privatisering van de GIMV tijdens deze regeerperiode niet langer een prioriteit te maken. De economische verwachtingen laten immers niet toe te veronderstellen dat de technologieaandelen op korte termijn een spectaculaire stijging zullen kennen. Het zou niet getuigen van goed bestuur om in zo'n economisch kader de GIMV te privatiseren.

Vandaag wordt duidelijk hoe essentieel de goedkeuring van de Lambermontakkoorden was. Voor het eerst hebben we in Vlaanderen de mogelijkheid om zelfstandig te beslissen over de besteding van een deel van de fiscale middelen van dit land. Het gaat over een naar ons oordeel nog te klein deel, maar alvast een eerste belangrijke overdracht. De budgettaire ruimte die we hebben om het kijk- en luistergeld op 1 januari 2002 af te schaffen, danken we deels aan de goedkeuring van die akkoorden. Deze belasting van 9.000 frank om naar tv te mogen kijken en naar de radio te mogen luisteren, was achterhaald en zelfs asociaal. De afschaffing ervan is vooral voor de gezinnen en alleenstaanden die met een karig loon, een karige uitkering of een karig pensioen door het leven moeten, een betekenisvolle budgettaire verlichting.

Een andere belangrijke belastingverlaging die we volgend jaar zullen doorvoeren, betreft de registratierechten voor gezinswoningen. Het huidige tarief van 12,5 procent op de verkopen van onroerende goederen is immers een wereldrecord. De regering heeft zich voorgenomen de tarieven voor de gezinswoningen met één vijfde te verlagen. Die verlaging wordt bovendien een belangrijk instrument voor het mobiliteitsbeleid. Hoge registratierechten zorgen ervoor dat burgers niet snel geneigd zijn om een nieuwe woning aan te kopen in de buurt van hun werk.

Om het effect van de verlaging van de registratierechten op de mobiliteitsproblemen nog te verhogen, plannen we bovendien een systeem van meeneembaarheid van betaalde registratierechten. Dit is het zogenaamde 'schrijffoordeel' dat we zullen invoeren: een gezin kan de reeds betaalde registratierechten voor de aankoop van een woning in mindering brengen van de registratierechten bij de aankoop van een andere woning. Gezinnen kunnen dankzij dit schrijffoordeel dus goedkoper een nieuwe woning aankopen om minder tijd te verliezen in het woon-werkverkeer, of gewoon om hun woonsituatie aan te passen aan de gewijzigde gezinsomstandigheden, bijvoorbeeld wanneer het gezin uitbreidt, of wanneer de kinderen het ouderlijk huis hebben verlaten.

Lambermont is geen eindpunt voor de verdere zelfstandiging van Vlaanderen. De staatshervorming is een onstuitbaar proces. De resoluties die het Vlaams Parlement tijdens de vorige regeerperiode terzake heeft goedgekeurd, blijven voor mij persoonlijk het na te streven kader. Zo heb ik eind augustus al gewezen op de onaanvaardbaarheid van de grote uitgavenverschillen in de gezondheidszorg tussen Vlaanderen en Wallonië. Dit is geen blinde roep naar een onmiddellijke splitsing van de sociale zekerheid. Het is wel een oproep aan de deelstaten om elk voor zich zijn verantwoordelijkheid te nemen en in geval van een verschillende kijk op deze problematiek, om het lot in eigen handen te nemen. Ik ben ervan overtuigd dat het toekennen van een grotere verantwoordelijkheid inzake de sociale zekerheid, in eerste instantie inzake de gezondheidszorg en de gezinsbijslagen, ook voor Wallonië een stimulans zal vormen om een duurzaam economisch herstel te verwezenlijken.

Het onderzoeksrapport over de objectieve verschillen inzake de werkings- en investeringskosten van de diverse onderwijsnetten heeft de voorbije weken flink wat stof doen opwaaien. De Vlaamse regering zal de besluiten van dit onderzoek grondig analyseren. De verschillen tussen de netten hebben bijvoorbeeld onmiskenbaar ook te maken met verschillen in schaalgrootte. Nu al wil ik duidelijk zeggen dat méér middelen niet het logisch antwoord is op de gestelde problemen. Enigszins veralgemenend zou dat immers betekenen dat de middelen van het net dat zich een efficiënte beheerder heeft getoond, zouden moeten worden opgetrokken tot het niveau van de middelen van het financieel minder efficiënte net. Dat neemt niet weg dat de regering volgens het afgesproken schema tegemoet zal komen aan de meest dringende noden, voornamelijk van het basisonderwijs.

Dewael

Ik heb ook vroeger al vragen gesteld bij het belang van het bestaan van verschillende netten naast elkaar. De levensbeschouwelijke verschillen in Vlaanderen zijn zeer complex geworden. Ze zijn in geen geval nog langer bepalend voor de schoolkeuze die ouders of leerlingen maken. Daarenboven is vooral in de beroepsopleidingen de twee- of driedeling volgens onderwijsnet, een bedreiging voor de kwaliteit. Alleen samen kunnen we nog kwaliteit tot stand brengen. Ook het bedrijfsleven is terecht steeds minder bereid om versnippering en bescheiden kwaliteit mee te financieren.

Daarom lijkt het de Vlaamse regering aangewezen om de resultaten van het onderzoeksrapport aan te grijpen voor een grootschalig debat over een beter en efficiënter gebruik van de bestaande middelen via een verder doorgedreven samenwerking tussen de scholen van alle netten. Op termijn kan de financiering dan gebeuren op basis van de school als eenheid en van de leerlingen, maar niet langer van het onderwijsnet. Deze denkoefening moet er vooral op gericht zijn de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren, het werkcomfort te verhogen, het aanbod nog verder uit te breiden en de technologische mogelijkheden binnen ieders handbereik te brengen. Het moet ook er voor zorgen dat we omschakelen van een eerder klassiek leeftijdsgebonden onderwijs naar een systeem van levenslang leren. Dat systeem laat mensen ten alle tijde toe hun talenten en mogelijkheden uit te diepen en aan te wenden voor nieuwe uitdagingen.

De minister van Onderwijs zal in de komende weken de onderwijspartners en de democratische politieke partijen uitnodigen om deel te nemen aan deze denkoefening. Voor de beroepsopleidingen zullen ook de sociale partners en vooral mensen uit het bedrijfsleven erbij worden betrokken.

Ik meen dat die oefening voor de toekomst van ons onderwijs van levensbelang is. Daarbij kunnen alle democratische krachten uit de politieke wereld en uit het onderwijsveld zich laten inspireren door de wijsheid die destijds tot het Schoolpact heeft geleid. Met dien verstande dat iedereen er vandaag ook van moet uitgaan dat de bomen niet tot in de hemel groeien.

Volgend jaar zullen ook de middelen voor innovatie opnieuw fors toenemen. De Vlaamse regering is zich terdege bewust van de noodzaak om verder te investeren in onderzoek en ontwikkeling. Maar we concentreren onze middelen op de werkelijke behoeften en projecten. We willen niet zomaar een

grabbelton ter beschikking stellen. Vandaar dat de middelen voor innovatie het komend jaar opnieuw stijgen met anderhalf miljard frank. Bovendien neemt in 2002, voor het eerst sinds lange tijd, ook de basisfinanciering van de universiteiten toe, met niet minder dan 700 miljoen frank zelfs, in vergelijking met 2000. Als alle uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling in rekening worden gebracht, durf ik stellen dat het innovatiebeleid van de regering een internationale toets met glans kan doorstaan.

De regering heeft zich tot doel gesteld een actieve welvaartsstaat te helpen verwezenlijken. Dat betekent dat we maatregelen moeten treffen om de activiteitsgraad te verhogen. In de categorie boven de vijftig jaar kent Vlaanderen op dit ogenblik de laagste activiteitsgraad van Europa. De verhoging van onze activiteitsgraad laat ons geen andere keuze dan op termijn de vele vervroegde uitstapregelingen af te bouwen. Ik herinner er iedereen aan dat de wettelijke pensioenleeftijd in België op 65 jaar ligt. Regeren is ook keuzes durven maken.

Het onderwijs ontsnapt niet aan die imperatief. In ons onderwijs bestaat een van de grootste uitdagingen van de komende jaren erin het nijpend tekort aan leerkrachten op te vangen. Om die redenen houdt de Vlaamse regering vast aan de beslissing om ook de vervroegde uitstapmaatregelen in het onderwijs af te bouwen.

Ik wil daarbij ook nog eens wijzen op de uitgebreide maatregelen om de werkdruk in het onderwijs te verlagen en de motivatie van de leerkrachten te verhogen. Deze maatregelen werden opgenomen in de CAO's V en VI. Ik hoop van harte dat het overleg over de uitstapregelingen in het onderwijs dat vandaag van start gaat, ernstig zal worden gevoerd. Ik sta er borg voor dat de minister van Onderwijs, mevrouw Vanderpoorten, de onderhandelingen met die ingesteldheid zal voeren.

Aan de algemene uitgangspunten die ik zojuist heb beschreven, kan daarbij niet worden getornd. De Vlaamse regering wil het overleg over de verdere uitwerking van die uitgangspunten echter alle kansen geven. Ik zou het niet begrijpen indien vanuit vakbondskringen elk gesprek van de hand wordt gewezen over deze voor de kwaliteit van ons onderwijs noodzakelijke en onontkoombare maatregelen.

Een ander probleem is en blijft de mobiliteit. Er werden al heel wat maatregelen genomen, vooral ter bevordering van het openbaar vervoer en van de zwakke weggebruikers. Vorige week nog heeft de regering op voorstel van minister van Mobiliteit

Dewael

Stevaert 47 nieuwe trams besteld. Dat neemt evenwel niet weg dat er nog veel moet gebeuren. De Vlaamse regering heeft de voorbije jaren het voorbereidende kader gecreëerd voor het wegwerken aan de zogenaamde missing links. Er werd een kader in het leven geroepen voor de samenwerking tussen de privé-sector en de overheden, de Publiek-Private Samenwerking of PPS. De mogelijkheid om bij nieuwe infrastructuurwerken tol te heffen, is principieel aanvaard. Dit najaar legt minister vice-president Stevaert het ontwerp van decreet Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel – of BAM – aan het parlement voor. Via dit ontwerp richten we een operationeel instrument op om de belangrijke en noodzakelijke infrastructuurwerken van het Antwerps Masterplan te beginnen.

De Vlaamse regering heeft beslist om de komende jaren in elke provincie één groot ambitieus infrastructuurwerk uit te voeren en te voltooien. In Antwerpen viel daarbij de keuze op het strategisch project Oosterweel. In Limburg zal de Noord-Zuidverbinding worden gerealiseerd. De regering zal in samenspraak met het parlement ook in de andere provincies snel een keuze maken. Vlaanderen voorziet verder in diverse projecten voor onderhoud, vernieuwing en opwaardering van bruggen, tunnels en gewestwegen.

De Vlaamse regering zal alles doen wat in haar macht ligt om de verkeersveiligheid te verhogen. Het terugdringen van het aantal jongeren dat sterft in het verkeer is in deze zittingsperiode een prioriteit.

De Vlaamse regering wil haar strijd tegen het fileprobleem nog opvoeren. De verbetering van het openbaar vervoer en het wegwerken van de missing links alleen zullen het dichtslibben van ons wegnemen niet kunnen verhinderen. In overleg met de federale regering werken we thans aan een groot actieplan om het thuiswerken en telewerk krachtig te ondersteunen. Uit buitenlandse studies blijkt dat deze vormen van werken kunnen leiden tot een daling met 20 procent van het autoverkeer op file-gevoelige momenten. De massale omschakeling naar thuiswerk wordt een gigantische operatie die een enorme impact kan en zal hebben op de levens van honderdduizenden Vlamingen. Het is daarom van het grootste belang dat we deze problematiek grondig bespreken en onderzoeken in het parlement, in overleg met het middenveld en met de wetenschappelijke wereld. Thuiswerken heeft immers niet alleen een economische impact, maar ook een sociale, maatschappelijke en ecologi-

sche weerslag. Het zal niet alleen de klassieke verhoudingen tussen werkgever en werknemer veranderen, maar ook de relatie met het gezinsleven en de invulling van de vrije tijd.

De Vlaamse regering onderkent de nood aan duurzame investeringen in de milieusector. Minister van Leefmilieu en Landbouw Dua werkt verder aan een integraal waterbeleid. De bodemsanering wordt verder versneld. Weldra beginnen we met de sanering van de zogenaamde brownfields. De regering voorziet ook in nieuwe middelen voor de sanering van sterk vervuilde onderwaterbodems, zodat de investeringen in de waterzuivering beter renderen. We maken ook extra middelen vrij om in overstromingsgevoelige gebieden maatregelen te treffen die de kans op overstromingen vermindern.

We kunnen al een mooi palmares voorleggen inzake de aankoop van natuur. Onlangs werd de kaap van tienduizend hectare erkend natuurreservaat bereikt. Dit betekent dat tijdens deze regeerperiode alleen al het areaal erkend natuurreservaat in Vlaanderen met een vijfde is toegenomen. Nu al heeft deze regering de totaal aangekochte oppervlakte natuur verdubbeld. Zo voert de regering het engagement uit om 3.000 hectare natuur per jaar aan te kopen. We beginnen nu met de afbakening van de natuurlijke structuur.

Als basis voor een beleid inzake duurzame ontwikkeling zullen we een nieuw samenwerkingsakkoord met de gemeenten en provincies afsluiten. De heroriëntering van de landbouw begint vruchten af te werpen. Investeringen in milieuvriendelijke landbouwtechnieken kennen succes. De Vlaamse regering garandeert ook dat de varkensstapel op een sociaal verantwoorde wijze verder wordt afgebouwd.

Een ander belangrijk aandachtspunt voor de komende maanden en jaren is de administratieve vereenvoudiging. Ik wil hier de vinger leggen op een tot nu toe wat verdoken gebleven wonde: de traagheid waarmee we beslissingen kunnen omzetten in concrete daden, ten gevolge van onaangepaste procedures en regels. Dat heeft irritatie, onduidelijkheid, financiële schadeclaims en rechtsonzekerheid bij de burgers tot gevolg. Ik heb het over de moeilijkheden die de regering en de administratie dagelijks ondervinden als we nieuwe fietspaden willen aanleggen, windmolens willen bouwen, bosgronden willen aankopen, nieuwe bedrijventerreinen ontsluiten of economisch vitale openbare werken zoals het Deurganckdok willen afwerken. OVAM wil vervuilde gronden saneren en heeft

Dewael

daarvoor de nodige middelen. Ook hier stuiten we evenwel op ingewikkelde regels en procedures.

Om deze onzichtbare en voor de burgers onbegrijpelijke hindernissen weg te nemen, moeten we onze regelgeving grondig vereenvoudigen. Die vereenvoudiging dient niet om de gestelde normen inzake veiligheid, gezondheid, ruimtelijke ordening en milieu te versoepelen, maar wel om te kunnen uitvoeren wat we nodig hebben. Vorige maand hebben we een speciale cel opgericht die de bestaande en nieuwe decreten moet onderzoeken op hun deugdelijkheid en toepasbaarheid. Het doel is : meer bereiken met minder papier. Ik reken ook in dit verband op een belangrijke bijdrage van het parlement. Een efficiënte wetgeving is alvast één middel om de verzuring in onze maatschappij te bekampen.

De Vlaamse regering wil in 2002 ook een belangrijke nieuwe stap zetten in het e-government. De Vlaamse overheid wil dat elke burger, onderneming of organisatie alle beleidsdocumenten en formulieren on line kan raadplegen en opvragen. Het project e-VRT zal de Vlaming toestaan dit ook te doen via zijn televisietoestel. De burger zal alle administratieve diensten en politieke verantwoordelijken elektronisch kunnen contacteren. Elke vorm van contact met de overheid wordt mogelijk : informatie-opvraging en -uitwisseling, transactie en beleidsparticipatie. Zo wil de Vlaamse overheid in 2002 de interactieve fase van het e-government aanvatten.

In diezelfde zin wil de regering een versterking van de gemeentelijke autonomie in het algemeen en van het Gemeentefonds in het bijzonder. Dit ligt gevoelig. Naast de volledige indexering stort de Vlaamse regering volgend jaar ook 2,1 miljard frank in het Gemeentefonds. Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden Van Grembergen zal het nieuwe voorstel van decreet Gemeentefonds nog dit jaar aan het parlement voorleggen. De Vlaamse regering heeft reeds haar principiële goedkeuring gegeven aan nieuwe, objectieve criteria voor het Gemeentefonds. De substantiële verhoging van het Gemeentefonds zal ervoor zorgen dat deze nieuwe criteria geen negatieve gevolgen hebben voor geen enkele Vlaamse gemeente.

Zo maakt de Vlaamse regering duidelijk dat ze wil afstappen van de grote, opgelegde plannen van bovenaf. Ze wil nadrukkelijk het gemeentelijk niveau armslag geven. Daartoe zullen de gelden voor de investerings- en SIF-projecten niet langer via bu-

reaucratische procedures gestuurd vanuit Brussel worden toegekend. Die gelden zullen rechtstreeks aan de gemeentelijke bestuurders ter beschikking worden gesteld. Zij moeten dan zelf de SIF-gelden verbinden aan sociale en maatschappelijke projecten. De strijd tegen de verkommering, verkrotting en verzuring moet vooral op het terrein worden gestreden, en de gemeentelijke overheden zijn daarvoor het best uitgerust. Zij kennen het best de lokale problemen en kunnen de meest efficiënte oplossingen uitwerken.

Met dit doel voor ogen zal de Vlaamse regering eind dit jaar het startschot geven voor het kerntakendebat. De regering beschouwt dit debat als een echte interne Vlaamse staats hervorming. Het kerntakendebat moet een antwoord geven op drie soorten vragen. Waarvoor moeten de overheden in Vlaanderen de eindverantwoordelijkheid dragen ? Welke taken moet de Vlaamse overheid zelf uitvoeren, en welke kan ze toevertrouwen aan een ander bestuur of aan privé-partners ? En welk bestuursniveau is voor welke taken best eindverantwoordelijk ? Het kerntakendebat is ook van grote betekenis voor het organiek kader voor de gemeente- en provinciebesturen. Dankzij Lambertmont is het Vlaams Gewest vanaf 2002 bevoegd voor het organieke kader, en het komende jaar wordt een nieuw organiek kader voorbereid. De Vlaamse regering werkt ook verder aan het Beter Bestuurlijk Beleid ; aan de vernieuwing van het Vlaams overheidsapparaat die in 2000 is begonnen. De nieuwe structuur met dertien Vlaamse ministeries of kerndepartementen en met verzelfstandigde agentschappen moet in 2003 operationeel worden.

Vierduizend personen met een handicap wachten op een gepaste opvang. Dat is in onze welvarende regio onaanvaardbaar. Om de wachtlijsten voor opvangplaatsen en persoonlijke assistentie weg te werken besliste de Vlaamse regering volgend jaar het budget van 36 miljard frank voor het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap met 800 miljoen frank te verhogen.

In het regeerakkoord heeft de Vlaamse Regering zich ertoe verbonden om tienduizend nieuwe plaatsen in de kinderopvangsector te creëren. Op dit ogenblik zijn al 4.200 extra plaatsen gecreëerd. Het plan van minister van Welzijn Vogels is dus op schema. In 2002 worden de nodige gelden vrijgemaakt om dit plan verder uit te voeren.

Goed nieuws is er over de Zorgverzekering, die vandaag van start gaat. Deze week lanceert de Vlaamse regering hierover een informatiecampagne. Via de zorgverzekering krijgen zorgbehoevende

Dewael

Vlamingen de mogelijkheid om vergoedingen te krijgen voor zowel professionele thuiszorg als verzorging door familieleden – de zogenaamde mantelzorg. Ook de aankoop van niet-medische producten komt voor vergoeding in aanmerking. Vanaf juli 2002 draagt het Zorgfonds bovendien bij voor een verblijf in een rusthuis of een geriatrische instelling. Ten behoeve van het Zorgfonds heeft de Vlaamse regering de voorbije drie jaar telkens vier miljard frank bijeengespaard. In de begroting van volgend jaar is daarvoor vier miljard frank gereserveerd. Ik heb er alle vertrouwen in dat deze reserves en de ledenbijdragen de zorgverzekering onder een goed gesternte van start zullen laten gaan. Zo wordt het mogelijk om de uitdaging van de vergrijzing in Vlaanderen het hoofd te bieden.

Vlaanderen moet zo goed als mogelijk vormen van spanning tussen autochtonen en vreemdelingen aanpakken. Laten we daarbij open en eerlijk onze mening zeggen. We moeten de vraag durven stellen hoeveel immigranten wij maatschappelijk nog aankunnen. In functie daarvan moeten we ons beleid aanpassen. Daarbij besteden we heel veel aandacht aan een goede inburgering van al wie hier legaal verblijft, via taalonderwijs en meer inspanningen op het vlak van tewerkstelling en huisvesting. Uiteindelijk moeten we een systeem creëren waarin vraag en aanbod op mekaar zijn afgestemd. Zo'n beleid vangt nieuwkomers op een menswaardige manier op, zodat ze goed kunnen functioneren in onze samenleving. Tezelfdertijd moeten we onze tolerante visie durven afbakenen. Ik wil eraan herinneren dat er principes zijn waarover niet gemarchandeerd kan worden : de scheiding van kerk en staat, de vrijheid van meningsuiting, de verdraagzaamheid en de non-discriminatie. Iedereen in Vlaanderen heeft zich te houden aan de wetten die uit deze beginselen zijn voortgekomen.

De Vlaamse regering leverde al flinke inspanningen om de inburgering in een hogere versnelling te schakelen. In 2000 trokken we bijna een half miljard frank extra uit voor inburgeringstrajecten via onthaalbureaus, onthaalonderwijs in de scholen en inspanningen gericht op de arbeidsmarkt. Nog dit najaar legt de regering het inburgeringsdecreet aan het parlement voor. Dit decreet schetst de structuur voor de uitbouw van het inburgeringsbeleid in gans Vlaanderen. Het budget voor inburgering beslaat inmiddels 3,6 miljard frank. Dat volstaat om de helft van alle nieuwkomers een basistraject aan te bieden. Zo'n basistraject bestaat uit een pakket Nederlands tweede taal, maatschappelijke oriëntering en begeleiding naar de arbeidsmarkt.

Het aantal inburgeringstrajecten moet in de toekomst nog toenemen. Ook moet het aantal nieuwkomers dalen tot op het niveau waarop het menselijk, sociaal, organisatorisch en budgettair kan worden opgevangen. We moeten daarover een redelijk debat kunnen voeren. Ik herhaal dat we op het einde van de regeerperiode het aanbod van geplande inburgeringstrajecten moeten kunnen afstemmen op de vraag. Op dat ogenblik kan de inburgering een afdwingbare voorwaarde worden.

Cultuur speelt een belangrijke rol om de verzuring van onze samenleving tegen te gaan. Tentoonstellingen, muziekoptredens, literatuur, film en andere kunstvormen zijn essentieel voor de zingeving van elke mens. Ze brengen mensen in contact met andere denkbelden en confronteren ze met hun verleden. Daarom besteedt de overheid steeds meer middelen aan cultuur, en dat zal de komende jaren niet anders zijn. Participatie is een van de prioriteiten van het cultuurbeleid. Het belang ervan wordt onderstreept in de recente publicatie van de sociologen Elchardus en Huyse over het maatschappelijk middenveld van Vlaanderen. Daarin tonen ze aan dat de participatie aan het verenigingsleven nauw samenhangt met verdraagzaamheid, een vertrouwd mensbeeld, maatschappelijke betrokkenheid en democratisch burgerschap.

Vandaag neemt ongeveer 40 percent van de bevolking deel aan het brede verenigingsleven, sport inclusief. Laaggeschoolden participeren minder. Het is precies deze categorie die zich vaak levensbeschouwelijk onverschillig opstelt en in menig opzicht een groep vormt waarbinnen houdingen als gebrek aan vertrouwen, onverdraagzaamheid en antipolitieke en antidemocratische gevoelens onrustwekkende proporties aannemen. Het decreet over het lokaal cultuurbeleid dat in januari 2002 in werking treedt, beoogt het losweken van vernieuwing en dynamiek, de verhoging van de aandacht voor cultuur in de steden en gemeenten, en meer middelen om zo breed mogelijke lagen van de bevolking te bereiken.

Het Vlaams Cultuurcommunicatiecentrum is een gigantisch interactief webnet aan het opbouwen. Zo zal elke gebruiker kunnen weten wat er op het artistieke vlak maar ook op het vlak van sociaal culturele en volksactiviteiten tot in het kleinste dorp van Vlaanderen te doen is. Vanaf 2002 zal Vlaanderen eindelijk een leenvergoeding voor schrijvers en vertalers uitbetalen. Op die wijze wordt de Europese richtlijn over het leenrecht operationeel. De regering zal ook actief meewerken aan de speciale feestdag die 11 juli 2002 zal worden. Het wordt zeker geen nostalgisch gebeuren

Dewael

waarin we vast blijven hangen aan het verleden, maar wel een feest waarbij we vooral kijken naar onze gezamenlijke toekomst.

Op het ogenblik dat België het voorzitterschap van de Europese Unie waarneemt, moeten we ook meedenken over de toekomst van Europa en de rol van Vlaanderen daarin. De Vlaamse regering zal zich de komende maanden verder inzetten om de rol, verantwoordelijkheid en erkenning van de constitutionele regio's in Europa duidelijker op de voorgrond te plaatsen. Ze zal dit doen in samenspraak en met de steun van de andere constitutionele regio's in Europa. De Vlaamse regering steunt ook het voornemen van het Belgisch voorzitterschap om op diverse vlakken tot gezamenlijke afspraken te komen. Ik denk hierbij aan Europese normen inzake voedselveiligheid en milieu, maar ook aan een gezamenlijk asiel- en immigratiebeleid. We mogen onze ogen immers niet sluiten voor het feit dat steeds meer wanhopige mensen uit het Zuiden maar ook, en ook steeds meer, vanuit het Oosten, hun geluk komen zoeken in de Europese Unie. Dagelijks horen we verhalen over mensenhandelaars die asielzoekers droppen langs autosnelwegen. Hier is een Europese aanpak vereist die zowel streng als menselijk moet zijn.

Vlaanderen is voorstander van een gelijktijdige uitgevoerde externe uitbreiding van de EU én de interne verdieping ervan. We steunen het standpunt van het Belgisch voorzitterschap om de Midden- en Oost-Europese landen in ons midden op te nemen. Die uitbreiding is in de eerste plaats een menselijke plicht tegenover inwoners van landen die na het fascisme en het communisme op zoek zijn naar een definitieve verankering van hun vrijheid. Begrijp immers dat landen als Polen, Tsjechië, Slowakije en Hongarije amper 12 jaar vrijheid kennen. In het vacuüm waarin ze zich thans trachten te ontwikkelen tot volwaardige democratieën, krijgen veel van hun burgers af te rekenen met gevoelens van angst, onzekerheid en wanhoop. Bij recente verkiezingen zie je hoe oud-communisten en ultranationalisten garen spinnen bij die onrust. De kans dat één van die landen in de komende maanden en jaren opnieuw in de greep komt van een totalitaire gedachtestroom is reëel.

De beste manier om vluchtelingen tegen te houden is niet het optrekken van een nieuwe muur, maar wel hen in hun land van oorsprong opnieuw hoop, vertrouwen en zekerheid te bieden. Ik weet dat dit alles grote inspanningen van de Europese Unie en dus ook van Vlaanderen zal vergen. Sommigen zul-

len zich daartegen verzetten, of dit beschouwen als te ambitieus of zelfs utopisch. Ik ben er echter van overtuigd dat dit de juiste weg is, en vind hierbij steun in de woorden van de Tsjechische president Vaclav Havel : 'Wij mogen er niet bang voor zijn om het schijnbaar onmogelijke te dromen, als wij willen dat het schijnbaar onmogelijke werkelijkheid wordt. Zonder dromen over een beter Europa zullen wij nooit een beter Europa opbouwen.'

Die toekomst voor Vlaanderen houdt de regering bezig. In de Kleurennota hebben we al gewezen op onze grote ambities om de welvaart in Vlaanderen te behouden en de levenskwaliteit te verhogen. We willen van Vlaanderen een moderne, warme en toekomstgerichte regio binnen een eengemaakt Europa maken. We willen een Vlaanderen dat zich niet op zichzelf terugplooit, maar zich nieuwsgierig en ambitieus naar het buitenland richt. We hebben alle belang bij een goed nabuurschap met onze Waalse vrienden en zullen onze samenwerking op economisch, cultureel en educatief vlak vergroten.

In deze tijden van globalisering en het vervagen van natiestaten willen we ook solidair zijn met de minder begoede landen. We concentreren onze hulp op projecten inzake onderwijs en gezondheidszorg. Vlaanderen beschikt slechts over een klein budget voor ontwikkelingssamenwerking. We bereiden de overdracht van ontwikkelingsamenwerking naar de deelstaten in 2004 goed voor. De efficiënte besteding van dit budget staat centraal. Bovendien wil de regering de komende jaren het Vlaams budget verder laten toenemen. De toename van de uitgaven in de begroting van 2002 met 350 miljoen frank is alvast een eerste stap.

Een voorbeeld van het beleid dat we verder willen uitbouwen, wordt nu al uitgevoerd in Zuid-Afrika. Ons engagement ten opzichte van dit land is zowel symbolisch als concreet. In totaal zal meer dan een kwart miljard frank worden besteed aan Zuid-Afrikaanse projecten inzake onderwijs, cultuur en gezondheidszorg. Dat laatste is erg belangrijk, gezien de enorme verspreiding van aids in dit deel van de wereld. Aids bedreigt het leven van een hele generatie Zuid-Afrikanen. Ik besef dat het bedrag dat we aan aidspreventie besteden, beperkt is. Daarom wil ik vanuit de regering en met uw goedkeuring nagaan of we de komende jaren nog meer kunnen doen. Op die manier draagt Vlaanderen ook zijn steentje bij tot een betere wereld.

Dit zijn de krachtlijnen van het beleid van de Vlaamse regering voor het komende zittingsjaar. Het wordt een belangrijk zittingsjaar, waarin we zullen moeten leren werken met de nieuwe een-

Dewael

heidsmunt, de euro. Het wordt geen gemakkelijk jaar. De dramatische gebeurtenissen in de Verenigde Staten en hun nasleep kunnen de komende maanden nog heel wat zorgen meebrengen. De voorbije jaren hebben we een economische hoogconjunctuur beleefd. De Vlaamse regering is echter vastbesloten om ook als het minder gemakkelijk gaat Vlaanderen op een kordate maar goede manier te besturen. Voor die opdracht vraag ik u in naam van alle ministers van mijn regering het vertrouwen. (*Applaus bij de meerderheid*)

MOTIE HOUDENDE VERTROUWENSKWESTIE

– 833 (2000-2001) – Nr. 1

Indiening

De voorzitter : Dames en heren, ik ontving zopas van de minister-president een motie houdende vertrouwenskwes-
tie waarvan de tekst luidt als volgt :

De Vlaamse regering,

- gelet op artikel 72 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ;
- gelet op artikel 76, 1, van het Reglement van het Vlaams Parlement ;
- gelet op de Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2002, afgelegd namens de Vlaamse regering door de minister-president ;

- stelt de vertrouwenskwes-
tie.

De motie zal worden gedrukt en rondgedeeld.

Krachtens artikel 72, tweede lid van de bijzondere wet van 8 augustus 1280 tot hervorming der instellingen en gelet op artikel 76, 1 van het Reglement van het Vlaams Parlement kan over de motie slechts worden gestemd na verloop van achtenveertig uur.

Daarom stel ik voor de hoofdelijke stemming over de motie houdende vertrouwenskwes-
tie te houden op woensdag 3 oktober 2001 onmiddellijk na de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2002.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen woensdag 3 oktober 2001 om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- *De vergadering wordt gesloten om 15.12 uur.*
-